

Västerås kommun

Beslut för grundskola efter tillsyn i Nybyggeskolan 2 i Västerås kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västerås kommun att senast den **24 augusti 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Västerås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

- Lärare och annan personal ska se till att samtliga fall där en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäls till rektorn.
- Rektorn ska se till att samtliga fall där en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäls till huvudmannen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Västerås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgrs 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgrs 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgrs 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att:
- kunskapsresultaten i grundsärskolan följs upp och att uppföljningen dokumenteras.
- utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumentera dessa.
- planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder, samt att dokumentera planeringen och åtgärderna.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte fullföljer sin skyldighet att anmäla samtliga fall av kränkande behandling till huvudmannen. Lärarna brister också i att anmäla samtliga fall av kränkande behandling till rektorn. Skolinspektionen bedömer även att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Tillsynen visar även att elevernas kunskapsresultat inte följs upp och dokumenteras på gruppnivå, samt att dokumenterade beslut om utvecklingsåtgärder inte är kopplade till en analys av uppföljningens resultat. När denna del i det systematiska kvalitetsarbetet brister finns en risk för att de utvecklingsåtgärder som beslutas inte svarar mot de behov som skolan har.

Föreläggande**Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling**

Skolinspektionen bedömer att samtliga signaler om att elever anser sig ha blivit utsatta för kränkande behandling, som skolpersonal får kännedom om, inte anmäls till rektorn och huvudmannen. Lärare som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling anmäler inte alltid detta till rektorn. Rektorn anmäler inte heller alla fall där elev upplevt sig utsatt för kränkande behandling till huvudmannen. Denna brist innebär bland annat en risk för att elevers upplevda kränkningar inte utreds i tid och att åtgärder för att förhindra kränkningar i framtiden inte vidtas.

Enligt skollagen är lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Lärarna uppger i intervju med Skolinspektionen att de inte anmäler alla fall av kränkande behandling till rektorn. Lärarna uppger att det i nuläget finns elever på skolan som kränker varandra verbalt. Lärarna säger även att de har satt in åtgärder för att motverka att kränkningar ska kunna fortgå. Lärarna har dock inte anmält något fall av kränkande behandling till rektorn under innevarande läsår. De ger också exempel

på att det finns elever som upplever att de är utsatta, men uppger samtidigt att det inte finns något behov av att anmäla detta vidare till rektorn som kränkande behandling.

I intervju med skolans elevhälsa uppger representanterna att det inte har skett några anmälningar om kränkande behandling till huvudmannen sedan starten av höstterminen 2017, trots att det har inträffat att elever har kränkt varandra. De uppger dock att det pågår ett åtgärdande arbete kring några elever som upplever att de varit utsatta av andra elever. Elevhälsan uppger vidare att det under innevarande läsår har förekommit att elever har kränkt varandra verbalt, men inte alltid förstått konsekvenserna av det. Elevhälsans representanter säger vidare att de agerar snabbt om det sker en kränkning, men att det inte anmäls vidare. Biträdande rektorn säger i intervjun att de kanske är för "förlåtande" och att de borde anmäla fall av kränkande behandling i större utsträckning. En representant i elevhälsan säger att de har pratat om vad en kränkning är och när en sådan ska anmälas vidare till rektorn. Enligt representanten ska det anmälas när det handlar om att kränkningen är systematisk och upprepad.

I Skolinspektionens intervju med rektorn bekräftas att det har förekommit fall av kränkande behandling på skolenheten som inte har anmälts vidare till huvudmannen. Rektorn säger att det har inträffat att elever har slagit varandra och att det då har rapporterats till huvudmannen som tillbud samt att några av tillbudena möjligen även borde ha anmälts som kränkande behandling. Vid ett kompletterande telefonsamtal med rektorn den 20 mars 2018 uppger rektorn till Skolinspektionen att även om vissa av tillbudena som har kommit till huvudmannens kännedom också beskriver en kränkande behandling, finns det fall där elever medvetet har kränkt andra elever genom tillmälen som inte har kommit till huvudmannens kännedom. Rektorn säger också i intervju med Skolinspektionen vid tillsynsbesöket att det finns flera elever som tydligt uttrycker att de är kränkta. Vid det kompletterande telefonsamtalet med rektorn framkommer att hon inte har anmält dessa fall av kränkande behandling vidare till huvudmannen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Nybyggeskolans grundsärskolas verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Västerås kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på Nybyggeskolans grundsärskola. Tillsynen visar visserligen att det sker ett arbete i grundsärskolan som omfattar uppföljning av kunskapsresultat på individnivå. Vidare visar tillsynen dock att resultaten varken följs upp eller dokumenteras på gruppnivå samt att det därmed även saknas dokumenterade beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder utifrån en analys av uppföljningens resultat. Även om flera relevanta utvecklingsåtgärder har genomförts finns en risk att samtliga behov inte identifieras eftersom arbetet med att analysera hela skolans resultat brister. Det finns vidare en risk för att de åtgärder som beslutas inte svarar mot samtliga behov som skolan har. Det saknas även en tillfredsställande dokumentation av skolans

kvalitetsarbete. Konsekvensen av detta kan resultera i att brister i verksamheten inte åtgärdas så att eleverna får förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt mot utbildningens mål.

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det på skolenheten bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete där utbildningen systematiskt och kontinuerligt planeras, följs upp och utvecklas. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. I förarbetena till skollagen betonas särskilt skolenhetens arbete med värdegrundsfrågor som en självklar del i det systematiska kvalitetsarbetet (Prop. 2009/10:165 s. 303). Enligt skollagen ska det systematiska kvalitetsarbetet också dokumenteras. Av förarbetena framgår att dokumentationen rimligen bör innehålla information om resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsåtgärder. Av förarbetena framgår också att kvalitetsarbetet ska bedrivas med struktur och rutiner, då detta är en förutsättning för ledning och styrning av verksamheten (Prop. 2009/10:165 s. 304-305).

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten samt se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Av de allmänna råden framgår att dokumentationen bör innehålla en redogörelse för resultaten och hur de följts upp, en analys av orsakerna till eventuella brister i måluppfyllelse samt vilka åtgärder som ska genomföras på kort och lång sikt för att de nationella målen ska uppfyllas.

Av Skolinspektionens utredning framgår att det inte görs en uppföljning eller en analys som ger en samlad bild av verksamhetens kunskapsresultat. Lärarna uppger i intervju med Skolinspektionen att de får information om elevernas kunskapsresultat vid studiedagar en gång per termin. De har vid dessa tillfällen till viss del reflekterat över att få elever på grundsärskolan når de högre betygen, men inte dokumenterat eller redovisat detta arbete för rektorn. Enligt lärarna har rektorn inte efterfrågat deras analys av elevernas samlade kunskapsresultat. Det framgår vidare av intervjun att lärarna inte heller känner till hur fördelningen av betyg ser ut för grundsärskolans elevgrupp. Elevhälsans representanter berättar i intervju med Skolinspektionen att de får information om elevernas kunskapsresultat vid enhetsträffar, och att resultaten sedan följs upp på elevhälsoteamsmöten. En representant nämner att det görs pedagogiska uppföljningar på individnivå, men att elevhälsan inte deltar i någon uppföljning av kunskapsresultaten på gruppnivå. I Skolinspektionens intervju med rektorn framgår att det finns forum för personalen att utvärdera elevernas kunskapsresultat varje terminsslut och att de vid dessa tillfällen har sett vissa mönster utifrån elevernas måluppfyllelse. Rektorn säger vidare i intervjun att hon vet vilka kunskapsresultat eleverna på grundsärskolan har samt att resultaten följs upp av huvudmannen. Detta arbete har dock inte dokumenterats. Kunskapsresultaten för elever som läser grundsärskolans inriktning träningskola och ämnesområden följs

endast upp på individnivå utifrån elevernas individuella studieplaner, enligt intervjun med rektorn.

I den dokumentation av skolans kvalitetsarbete som Skolinspektionen tagit del av, skolans enhetsplan, framgår inte att några av de beslutade utvecklingsåtgärderna är kopplade till en analys av grundsärskolans resultatuppföljning. I enhetsplanen redogörs visserligen för en rad så kallade kritiska framgångsfaktorer och aktiviteter kopplade till varje sådan faktor. Nybyggeskolan består förutom grundsärskolan även av en grundskoleenhet. I intervju med rektorn uppger hon att det mesta i enhetsplanen inte är riktat specifikt mot grundsärskolans elevgrupp, utan är mer generellt riktat mot Nybyggeskolan som helhet. Det går inte att utläsa av enhetsplanen om åtgärderna är avsedda att gälla även för grundsärskolan. Rektorn säger vidare att de skulle kunna ha ett tydligare riktat kvalitetsarbete mot grundsärskolan.

Rektorn berättar i intervjun att en genomlysning av skolformen grundsärskola har genomförts av Västerås stad under läsåret 2016/17. Rektorn inkom med Västerås stads tjänsteutlåtande, som redogör för genomlysningens resultat, till Skolinspektionen den 31 januari 2018. I tjänsteutlåtandet konstateras några utvecklingsområden för grundsärskolans verksamhet i kommunen. Där framgår bland annat att enhetsplanerna tydligare behöver belysa grundsärskolans verksamhet, och att uppföljning behöver ske med fokus på frågor som rör grundsärskolan. Vidare framgår av tjänsteutlåtandet att rutinerna för grundsärskolans systematiska kvalitetsarbete behöver utvecklas. Rektorn skriver i samband med kompletteringen till Skolinspektionen att Nybyggeskolans grundsärskola arbetar med många av de utvecklingsområden som framgår av tjänsteutlåtandet, men att de inte har kommit i mål med arbetet ännu.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Nybyggeskolans grundsärskolas verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Västerås kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Västerås kommun uppfyller författningarnas krav inom förutsättningar för lärande och trygghet.

På Skolinspektionens vägnar

X Mårten Petersson

Beslutsfattare
Signerat av: Mårten Petersson

X Mari Isacson

Föredragande
Signerat av: Mari Isacson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Nybyggeskolan 2

Fakta om Nybyggeskolan 2

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Västerås kommun under vårterminen 2018. Nybyggeskolan 2 besöktes av Skolinspektionen den 25 januari 2018.

Nybyggeskolans grundskola är en kommunal grundskola belägen i Västerås kommun. Skolan har vid tillsynstillfället 24 elever, varav 11 elever inom inriktningen träningskola.

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Västerås kommun under hösten 2017 och våren 2018. Nybyggeskolans grundskola besöktes av Skolinspektionen den 25 januari 2018.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Det finns ingen nationell statistik över grundskolans resultat. Enligt skolans egen uppföljning av kunskapsresultaten når alla elever de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Trygghet och studiero

Skolinspektionen genomförde under våren 2017 en enkät till vårdnadshavare i grundskolan. På grund av för få svaranden finns det inte något enkätresultat för Nybyggeskolans grundskola. Enligt skolans personal upplever eleverna i hög grad att skolmiljön är trygg.